

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.5.2023 г.
SWD(2023) 141 final

Реформа на митниците

**РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,**

[...]

придружаващ

**Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета
за създаване на Митнически кодекс на Съюза и на Митнически орган на
Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) № 952/2013**

{COM(2023) 258 final} - {SEC(2023) 198 final} - {SWD(2023) 140 final}

Резюме
Оценка на въздействието от преразглеждането на митническото законодателство на Съюза
А. Необходимост от действия
В какво се изразява проблемът и защо той се разглежда на равнището на ЕС?
<p>Сега действащата система е незадоволителна. ЕС губи приходи. На територията на Съюза се въвеждат незаконни и несъответстващи на изискванията продукти, които излагат на риск безопасността и сигурността на гражданите на ЕС.</p> <p>1. <i>Митниците срещат трудности при изпълнението на мисията си да защитават финансовите интереси на Съюза и спазването на постоянно нарастващите нефинансови изисквания в секторните политики (безопасност на продуктите, сигурност, опазване на здравето на човека, животните и растенията, опазване на околната среда и т.н.). Сътрудничеството между митниците и другите компетентни органи не е достатъчно.</i></p> <p>2. <i>При сега действащите митнически процеси се налага търговците да предоставят сходна информация за стоките няколко пъти по веригата на доставки на различни органи чрез множество информационни системи, които невинаги са оперативни съвместими. Това създава административна тежест за изрядните оператори.</i></p> <p>3. <i>Моделът на митниците не е пригоден за електронната търговия — огромният ръст в сектора на електронната търговия промени естеството на търговията: от стоки, които традиционно се въвеждат в ЕС в големи количества чрез контейнери, до милиони малки пратки, изпращани директно до отделните потребители. Митниците не са подготвени да се справят с растящите обеми на стоките и декларациите.</i></p> <p>4. <i>Качеството на данните, достъпът до тях и анализът им са ограничени — въпреки че митническите процеси са цифровизирани, необходимите данни за извършването на митнически надзор, анализ на риска и контрол са разпокъсани и се дублират в множество системи в децентрализираната информационна инфраструктура на митниците. Това струва скъпо на митническите органи и пречи на гъвкавостта и ефикасното използване на данните.</i></p> <p>5. <i>Оперативното прилагане в държавите членки се различава значително по отношение на практиките и методите на контрол. Липсва подходящ анализ на риска на равнището на ЕС, за да се осъществява подходящ надзор на търговските потоци и да се откриват несъответстващите на изискванията търговски сделки.</i></p>
Какво следва да бъде постигнато?
<p>Комисията иска да изведе митническия съюз на следващото ниво. Общата цел е митническите органи в ЕС да действат като едно цяло, за да спират несъответстващите на изискванията стоки, да събират повече мита и да осъществяват подходящ контрол, без да налагат прекомерна тежест на органите и търговците.</p> <p>Конкретните цели са следните:</p> <ul style="list-style-type: none"> - укрепване на управлението на риска в митниците на ЕС по отношение на финансовите и нефинансовите рискове чрез преглед и анализ от страна на ЕС на цялата верига на доставки в реално време; - намаляване на административната тежест и опростяване на процедурите за търговците, потребителите и митническите органи, без да се застрашава ефективният митнически надзор; - осигуряване на еднакви условия на конкуренция за електронната и традиционната търговия, що се отнася до митниците, при спазване на правилата за ДДС; - подобряване на достъпа до митнически данни и използването им за стратегически действия,

за да се подобри митническият надзор и да се обезпечи интегриран подход за управление на риска;

- създаване на възможности за действие на митническия съюз като едно цяло чрез осигуряване на ефективна защита в целия ЕС, независимо от това къде стоката пресича външната граница.

Каква е добавената стойност от действия на равнището на ЕС (субсидиарност)?

Наложително е да се предприемат действия на равнището на ЕС. Митническият съюз представлява изключителна компетентност на Съюза и е основен компонент за правилното функциониране на единния пазар. Проблемът не може да бъде ефективно решен с действия на национално равнище.

Б. Решения

Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли предпочитан вариант? Ако няма такъв, каква е причината?

Разгледани са четири варианта за справяне с установения проблем:

1. *Пакет от опростени процеси:* изясняване на отговорностите на участниците, премахване на ненужните стъпки в процедурите при внос, въвеждане на мерки за електронната търговия и допълнителни предимства за „прозрачните“ търговци в рамките на сега действащия модел за цифровизация и съществуващата структура на управление на митниците. Опростяването на процесите, допълнено с фокусирана отговорност, ще повиши ефективността.
2. *Митнически орган на ЕС за целите на координацията:* в допълнение към първата стъпка по-горе, създаване на нов Митнически орган на ЕС, който да координира сътрудничеството между държавите членки в областта на управлението на риска, да определя еднаквото прилагане на правилата и да управлява митническите програми.
3. *Централизиран Център за митнически данни на ЕС, управляван от Комисията:* опростени митнически процеси и отговорност, насочена към участниците, които ще бъдат приведени в действие чрез централизиран ИТ модел. Центърът за данни би улеснил събирането на информация от различните участници, обработването ѝ за целите на управлението на риска на равнището на ЕС и обмена ѝ с други компетентни органи.
4. *Митнически орган на ЕС за целите на координацията и оперативните дейности, управляващ Център за митнически данни на ЕС:* опростени митнически процеси, изпълнявани чрез Центъра за митнически данни на ЕС, който се управлява от Митнически орган на ЕС, натоварен (в допълнение към вариант 2) с оперативното управление на риска, управлението на данните и изпълнението на опростените процеси.

Предпочитаният вариант е вариант 4. Неговите три компонента (реформирани митнически процеси, внедрени в централизиран Център за митнически данни на ЕС, който се управлява от Митнически орган на ЕС) се допълват взаимно за постигане на по-добри резултати и създаване на полезни взаимодействия в целия ЕС. Това е най-ефикасният вариант, тъй като инвестициите в централизираните структури значително намаляват разходите на държавите членки и предприятията.

Какви са позициите на различните заинтересовани страни? Кой подкрепя отделните варианти?

Заинтересованите страни до голяма степен са съгласни с това, че митническите органи трябва да действат като едно цяло, че митническите процеси трябва да се опростят и ясно да се определят отговорностите на всеки етап, че трябва да се установи по-ефективно сътрудничество между митническите и другите органи, както и да се опрости предоставянето на данни в една

информационна среда на митниците на равнището на ЕС. Не бяха представени съществени възражения срещу който и да е от потенциалните компоненти на митническата реформа.

Митническите органи преобладаващо подкрепят установяването на обновено партньорство с търговците в замяна на подобрен достъп до данни, но са на различно мнение относно по-нататъшните разходи за ИТ разработки и реформата на управлението.

В. Въздействие на предпочитания вариант

Какви са предимствата на предпочитания вариант (ако има такъв; в противен случай — на основните варианти)?

- **Укрепва се митническият надзор.** Подобреният достъп до данни и тяхното обработване чрез Центъра за митнически данни на ЕС ще направи управлението на риска в ЕС по-ефективно и ще увеличи капацитета на митниците за разкриване на измами чрез изготвяне на профили на рисковите оператори, действащи на равнището на ЕС. Така ще бъдат генерирани допълнителни приходи за Съюза и неговите държави членки. Подобреният достъп до данни и по-добрата координация между органите ще увеличат капацитета на митниците да откриват и спират стоки, които не отговарят на изискванията на Съюза, в полза на гражданите и потребителите.
- **Намаляват се административната тежест и разходите за привеждане в съответствие за законната търговия.** Преразгледаните процеси са по-прости, информацията се събира еднократно от правилния източник чрез един-единствен интерфейс в Центъра за митнически данни на ЕС.
- **Централизирането на функции (информационни системи, данни и управление на риска)** в рамките на Митническия орган на ЕС води до значителни **икономии за държавите членки** на разходи за информационни технологии за митниците. **Митническият орган на ЕС осигурява координация** между националните митнически администрации и други органи.
- **Условията на конкуренция при електронната търговия се приравняват с тези при традиционната търговия.** Преразгледаните процеси позволяват на участниците в електронната търговия да предоставят финансова и нефинансова информация по опростен начин и ги задължават да носят отговорност за нея; потребителите се ползват от по-голяма прозрачност на цените и таксите, по-малко прекъсвания на веригите на доставки заради фискални формалности и по-добра защита срещу вредни стоки.
- **Митническият съюз действа като едно цяло.** Преразгледаните процеси се управляват в рамките на един централизиран Център за митнически данни на ЕС от един централизиран Митнически орган на ЕС, което улеснява еднаквото привеждане в действие във всички държави членки и предотвратява различията в практиките.

Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв; в противен случай — за основните варианти)?

Разходите за предпочитания вариант в бюджета на Съюза произтичат от:

- **централизираното разработване на Центъра за митнически данни на ЕС.** В течение на 15 години службите на ЕС ще инвестират 559 милиона евро повече в сравнение с базовия сценарий (необходими са по-високи еднократни инвестиции през първите 7 години) и 2 милиарда евро за поддържане на центъра за данни. Централизирането на разходите би довело до значителни икономии на ИТ разходи за държавите членки.
- За създаването на **Митнически орган на ЕС** ще са необходими за период от 15 години допълнителни 230 милиона евро нетни разходи на база еквивалент на пълно работно време (ЕПРВ) на равнището на ЕС. Органът ще се изгражда постепенно в продължение на 8 години и ще достигне стабилност през деветата година, като общият брой на персонала се оценява на около 250 души в ЕПРВ.

Разходите се изчисляват по текущи цени на база срокове, преходен период и други посочени

допускания.

Какво е въздействието върху МСП и конкурентоспособността?

Не се очаква инициативата да има отрицателно въздействие върху МСП. Основните ѝ компоненти са в съответствие с очакванията и приоритетите на МСП и ще улеснят участието на тези предприятия във външната търговия. Най-значително въздействие върху МСП ще окаже реформата на митническите процеси, която ще донесе за всички търговци предимства, свързани с опростяването. Производителите, които са МСП, ще се възползват от мерките, насочени към намаляване на нелоялната конкуренция от страна на вносни продукти, които не отговарят на правилата и стандартите на ЕС.

Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?

Централизацията при вариант 4 ще намали административните разходи на държавите членки, както за информационни технологии, така и за персонал.

Счита се, че за период от 15 години държавите членки ще спестят от порядъка на 21 милиарда евро за информационни технологии и още 1 милиард евро от работно време на персонала, освободен от текущите задачи. Тези ползи са изчислени по текущи цени на база сроковете, преходен период и други посочени допускания.

Пропорционалност?

Предпочитаният вариант не надхвърля необходимото за решаване на проблемите в тяхната цялост, като се вземат предвид мащабът и сериозността на предизвикателствата пред митническия съюз.

Г. Последващи действия

Мониторингът и оценката се улесняват чрез Центъра за митнически данни на ЕС и се осъществяват чрез засилено измерване на показателите за ефективността на митническия съюз.